

महाराष्ट्र - कर्नाटक सीमा भागातील
संस्थांना मराठी भाषेचा विकास, संगोपन,
संवर्धन व अभिवृद्धीसाठी अर्थसहाय्य /
प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

मराठी भाषा विभाग,

शासन निर्णय क्र.कसीयो-१०१२/प्र.क्र.१३९/२०१२/भाषा-३,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : २१ जानेवारी, २०१३.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा भागात मराठी भाषेचा विकास, संवर्धन, संगोपन व अभिवृद्धी होण्याच्या दृष्टीने महाराष्ट्र शासनातर्फे एक खास बाब म्हणून महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा भागातील मराठी संस्थांना अर्थसहाय्य मंजूर करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. सदर निर्णयास अनुसरून महाराष्ट्र कर्नाटक सीमा भागामध्ये मराठी भाषा व संस्कृतीचा वारसा टिकविण्यासाठी तसेच समृद्ध करण्यासाठी झटत असलेल्या मराठी भाषिक संस्थांना आर्थिक पाठबळ देऊन त्या संस्थांमार्फत काही योजना राबविण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

सन २०१२-१३ या वित्तीय वर्षात महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा भागात मराठी भाषेचा विकास, संवर्धन, संगोपन व अभिवृद्धी होण्याच्या दृष्टीने महाराष्ट्र शासनातर्फे महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा भागामध्ये मराठी साहित्य व संस्कृती संवर्धनाचे भरीव काम करणाऱ्या संस्थांना परिच्छेद-२ मध्ये नमूद केलेल्या अटी व शर्तीच्या अधीन राहून अर्थसहाय्य / अनुदान मंजूर करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यामुळे महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा भागात मराठी साहित्य व संस्कृतीचा विकास, संवर्धन, संगोपन, जतन व अभिवृद्धीसाठी कार्य करणाऱ्या मराठी भाषिक संस्थांना महाराष्ट्र शासनाकडून अर्थसहाय्य किंवा अनुदान पाहिजे असल्यास अशा संस्थांकडून सदरहू शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या प्रपत्रातील विहित अर्जात मागणी करावी. यासंदर्भात ज्या मराठी भाषिक संस्थांचे अर्ज सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळाकडे प्राप्त होतील अशा अर्जांची छाननी करून शासनाच्या अटी व शर्तीची पूर्तता करणाऱ्या आणि महाराष्ट्र शासनाचे अर्थसहाय्य / अनुदानासाठी पात्र ठरलेल्या संस्थांना त्यांच्या प्रस्तावातील उपक्रमानुसार अनुज्ञेय किंवा जास्तीत जास्त रु.५.०० लक्ष (रुपये पाच लक्ष मात्र) एवढ्या कमाल मर्यादेपर्यंत अर्थसहाय्य / अनुदान महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळाने अदा करण्याची कार्यवाही करावी. त्यासाठी सन २०१२-१३ या वर्षी पुरवणी मागणीद्वारे मंजूर करण्यात आलेला निधी सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई यांचेकडे संपूर्ण करण्यात येईल.

२. महाराष्ट्र कर्नाटक सीमा प्रांतातील साहित्य संस्थांना अर्थसहाय्य / अनुदान देण्यासंदर्भातील अटी व शर्ती :-

- (१) महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळातर्फे महाराष्ट्र कर्नाटक सीमा प्रांतात साहित्य संस्कृतीचे संवर्धन करणाऱ्या साहित्य संस्थांचा अनुदानासाठी विचार करण्यात येईल.
- (२) अनुदानासाठी अर्ज करणारी साहित्य संस्था किंवा मंडळ किमान ५ वर्षे साहित्य क्षेत्रामध्ये कार्यरत असावी.
- (३) संस्था नोंदणी अधिनियम, १८५० किंवा सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९६० अंतर्गत धर्मादाय आयुक्त कार्यालय, महाराष्ट्र राज्य यांचेकडे अथवा कर्नाटक राज्यातील कायदान्वये नोंदणीकृत असावी.

- (४) संस्थेची इमारत स्वतःची आहे किंवा भाड्याची आहे? यासंबंधीची कागदपत्रे प्रस्तावासोबत जोडणे आवश्यक राहिल.
- (५) मालकी हक्काने चालविण्यात येणाऱ्या संस्थेला अनुदान देण्यात येणार नाही.
- (६) मंडळातर्फे मंजूर होणारे अनुदान फक्त त्या एका संबंधित आर्थिक वर्षासाठी असेल व अनुदानाचे सर्वसाधारण नियम व अटी याबाबतीत लागू होतील.
- (७) अर्जदार संस्थेने आपले ध्येय धोरण एकदा स्पष्ट केल्यावर त्या ध्येयधोरणानुसारच संस्थेचे काम होणे आवश्यक राहिल व ते ध्येय धोरण साधण्याच्या दृष्टीने संबंधित वर्षात केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल व त्यावर्षातील जमा खर्चाचा तपशील विनियोजन विवरणपत्रासोबत विहित कालमर्यादेत वर्षअखेरपर्यंत महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळास देणे आवश्यक राहिल.
- (८) संस्थेने मागील किमान ३ वर्षांचे सनदी लेखापालाने लेखापरिक्षित केलेले लेखा अहवाल महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळाकडे सादर करणे आवश्यक राहिल. ज्या प्रयोजनासाठी निधी दिला आहे त्या प्रयोजनासाठीच तो खर्च करावा लागेल.
- (९) शासनाने दिलेल्या निधीचा उपयोग मराठी भाषा आणि साहित्य विषयक उपक्रम राबविण्यासाठीच करण्यात येणार असल्याचे प्रमाणपत्र संस्थेने देणे बंधनकारक राहिल.
- (१०) शासनाने दिलेल्या अनुदानाच्या खर्चाचा हिशोब शासनमान्य अधिकृत लेखापालाकडून सादर करणे बंधनकारक राहिल.
- (११) अर्थसहाय्यबाबतची सर्व कागदपत्रे व हिशोब महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई किंवा त्यांचे अधिकारी यांना तपासण्याचा अधिकार असून त्यांनी मागणी केल्यास सर्व कागदपत्रे त्यांच्याकडे तपासणीसाठी सादर करणे आवश्यक राहिल.
- (१२) सादर संस्थेने घेतलेल्या अर्थसहाय्याबाबत महालेखापाल, महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर यांच्या यंत्रणेकरवी लेखा परीक्षण करण्यास पात्र असेल.
- (१३) संस्थेला देण्यात येणारे अनुदान किती रकमेचे असावे याबाबत महाराष्ट्र शासन व महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळाकडून निर्णय घेण्यात येईल. प्रतिवर्षी प्राप्त झालेले अनुदान यापुढेही प्राप्त होईल असे संस्थेतर्फे गृहित धरण्यात येऊ नये.
- (१४) महाराष्ट्र शासनाच्या अन्य विभागाकडून एखाद्या आर्थिक वर्षात अर्जदार / प्रस्तावित संस्थेस अर्थसहाय्य / अनुदान प्राप्त झाले असल्यास त्यावर्षी या विभागाकडे कोणत्याही प्रयोजनासाठी अर्ज / प्रस्ताव सादर करू नये. संस्थेने तशा आशयाचे प्रमाणपत्र अर्जासोबत संस्थेच्या सही / शिक्क्यानिशी सादर करणे आवश्यक राहिल.

३. महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा भागातील मराठी भाषिक संस्थांनी आपआपल्या कार्यक्षेत्रात राबवावयाचे उपक्रम :-

- (१) मराठी साहित्याविषयी वाचकांचे प्रेम वाढावे म्हणून कर्नाटक-गोवा-महाराष्ट्रातील नामवंत साहित्यिक, विचारवंत, कथाकार, कवी यांची व्याख्याने आयोजित करणे.
- (२) संमेलनाच्या माध्यमातून संस्कारक्षम मराठी भाषेतील पुस्तके अल्प दरात वाचकांस उपलब्ध करून देणे.
- (३) ना नफा ना तोटा तत्वावर मराठी भाषेतील पुस्तकाच्या प्रकाशनास मदत करणे व विक्रीस उपलब्ध करून देणे.
- (४) मराठी भाषा संस्कृती लिपि यांचे संरक्षण, संवर्धन करणे आणि मराठी भाषा समृद्ध करण्यासाठी प्रयत्न करणे.

- (५) मराठी बाल, युवा व प्रौढ साहित्य संमेलनाचे आयोजन करणे.
- (६) सीमा भागातील विद्यार्थ्यांसाठी मराठी भाषा विषयक स्पर्धा परीक्षा आयोजित करणे व त्यासाठी अभ्यासिका केंद्राची उभारणी करणे.
- (७) मराठी भाषा व साहित्य क्षेत्रात भरीव कामगिरी करणाऱ्या व्यक्तीचा पुरस्कार देऊन सन्मान करणे.
- (८) ग्रामीण भागात मराठी वाङ्मयीन कार्यक्रमांचे आयोजन करणे.
- (९) महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा भागातून प्रसिध्द होणारे व मराठी भाषेच्या अभिवृद्धीसाठी कार्य करणारे मराठी वृत्तपत्र, नियतकालीक, पाक्षिक यांस अनुदान देणे.
- (१०) संस्थेच्या वतीने आयोजित करण्यात येणाऱ्या मराठी साहित्य संमेलनाच्या आयोजनाचा खर्च व त्याअनुषंगिक होणारा खर्च भागविणे.

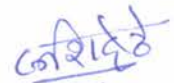
४. सदर योजनेचा प्रचार, प्रसार व प्रसिध्दी होण्याच्या दृष्टीने सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ यांनी सर्वतोपरी प्रयत्न करावेत. महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा भागात मराठी भाषेचा विकास, संवर्धन व अभिवृद्धीसाठी काम करणाऱ्या संस्थांमार्फत परिच्छेद-३ येथे निर्देशित केलेले उपक्रम राबविण्यासाठी, २ मधील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून वृत्तपत्रात जाहिरात देऊन पात्र संस्थांकडून अर्ज मागविण्यात यावेत व सीमा भागातील संस्थांकडून अर्ज मागविण्याची कार्यवाही सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई यांनी करावी (अर्जाचा नमुना सोबतच्या परिशिष्ट-अ प्रमाणे). सदर संस्थांकडून प्राप्त झालेल्या अर्जाची छाननी करावी. तसेच महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा भागातील ज्या मराठी भाषिक संस्था महाराष्ट्र शासनाच्या उपक्रमांची अंमलबजावणी करून वरील अटी व शर्तीची पूर्तता करतील अशा संस्थांना महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळातर्फे निधीच्या उपलब्धतेनुसार आर्थिक सहाय्य / अनुदान उपलब्ध करून देण्याची कार्यवाही करावी. अर्थसहाय्य / अनुदान दिलेल्या संस्थांकडून त्यांनी केलेल्या खर्चाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र, तसेच केलेल्या खर्चाचा सविस्तर हिशोब घेण्याची सर्वस्वी जबाबदारी ही सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई यांची राहिल.

५. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च "मागणी क्रमांक झेडएफ-०२, मुख्य लेखाशीर्ष - २२०५ - कला व संस्कृती, ०२ - योजनांतर्गत योजना, (०२) (०१) - राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ, (२२०५ ३२१४), ३१- सहायक अनुदान (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली टाकण्यात यावा व त्यासाठी उपलब्ध होणाऱ्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

६. हे आदेश नियोजन विभाग, अनौपचारिक संदर्भ क्र.१४१/१४४३ दि. ३ जानेवारी, २०१३ व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. २३/१३/व्यय -४, दि. १४ जानेवारी, २०१३ अन्वये प्राप्त झालेल्या मंजूरीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक संकेतांक क्र.२०१२१२०७१८१४५४३२३३ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(ललिता शि. देठे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) अपर मुख्य सचिव (र व का) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- २) प्रधान सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,

- ३) सचिव (मराठी भाषा) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई ,
- ४) अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई,
- ५) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई,
- ६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ७) निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई,
- ८) महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखापरीक्षा व लेखा), महाराष्ट्र, मुंबई,
- ९) नियोजन विभाग , कार्यासन क्र. १४४३, मंत्रालय , मुंबई,
- १०) वित्त विभाग (व्यय-४ / अर्थसंकल्प-१४), मंत्रालय, मुंबई,
- ११) सचिव, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई,
- १२) अवर सचिव (अर्थसंकल्प), मराठी भाषा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १३) निवडनस्ती.

प्रपत्र
महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई
संस्थेने अनुदानार्थ करावयाचा अर्ज

- (१) संस्थेचे नाव व पत्ता :-
- (२) संस्थेचा नोंदणी क्रमांक व दिनांक :-
- (३) संस्थेचे स्वरूप, कार्यक्षेत्र व उद्देश :-
- (४) संस्थेची घटना / नियमावली आहे काय ?
असल्यास, त्यास शासन मान्यता आहे काय ? :-
- (५) संस्थेचे कार्यकारी मंडळ आहे काय ?
असल्यास, कार्यकारिणीच्या सदस्यांची नांवे व पत्ता :-
- (६) संस्थेतर्फे शासकीय/निमशासकीय उपक्रम राबविण्यात
आले आहेत काय ? असल्यास, संस्थेने राबविलेल्या
विविध उपक्रमांची सविस्तर माहिती द्यावी :-
- (७) संस्थेस यापूर्वी शासकीय / निमशासकीय किंवा
खाजगी अनुदान /अर्थसहाय्य प्राप्त झाले होते काय ?
असल्यास, किती व कोणातर्फे ? :-
- (८) सनदी लेखापालाकडून संस्थेचे लेखा परिक्षण
करून घेतलेले आहे काय ? असल्यास, मागील तीन
वर्षांच्या लेखापरिक्षण अहवालाची प्रत सादर करावी :-
- (९) संस्थेने शासनाच्या अटी व शर्तीची पूर्तता केली आहे काय ?
असल्यास, किती अटी व शर्तीची पूर्तता केली आहे ? :-

- (१०) संस्थेची इमारत स्वतःच्या मालकीची आहे वा भाड्याची आहे याबाबतची सविस्तर कागदपत्रे जोडावीत :-
- (११) संस्था अनुदानास पात्र ठरल्यास संस्थेचा धनादेश कोणत्या नावे काढावा याची अचूक माहिती इंग्रजी व मराठी अशा दोन्ही भाषेमध्ये द्यावी :-

प्रमाणित करण्यात येते की, संस्थेतर्फे देण्यात आलेली वरील सर्व माहिती सत्य आहे. सदर माहिती खोटी किंवा चुकीची असल्याचे आढळून आल्यास, संस्था शासन नियमानुसार कार्यवाहीस अपात्र ठरविण्यात यावी व सदरहू संस्थेस कोणत्याही प्रकारचे अनुदान / अर्थसहाय्य देऊ नये किंवा यापुढेही देण्यात येऊ नये.

दिनांक :

आपला

ठिकाण :

()

अध्यक्ष / सचिव